

מקור המאמר בזהר פרשת צו דף לה ע"א
מעלתם הגדולה של העוסקים בתורה

רְבִי אֶלְעָזָר הָהוּ אָזִיל מִקְפּוֹטְקֵיָא לְלוֹד, וְהוּ
עֵמִיָּה רְבִי יִיסָא וְרְבִי חֲזַקְיָה. פְּתַח רְבִי
אֶלְעָזָר וְאָמַר, (ישעיה נא) וְאָשִׁים דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבְצֵל
יְדֵי כְּסִיתִיךָ וְגו'. תַּנִּינָן, כָּל בַּר נֶשׁ דְּאַשְׁתַּדֵּל
בְּמַלְי דְּאוּרִייתָא, וְשִׁפּוֹתֵיהּ מְרַחֲשָׁן אוּרִייתָא,
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲפִיָּא עָלֵיהּ, וְשִׁכְנֵתָא פְּרִשָׁא
עָלֵיהּ גְּדַפְהָא, הָדָא הוּא דְכָתִיב וְאָשִׁים דְּבָרִי
בְּפִיךָ וּבְצֵל יְדֵי כְּסִיתִיךָ. וְלֹא עוֹד, אֵלָּא דְהוּא
מְקַיִם עֲלֵמָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדֵי עֵמִיָּה,
כְּאֵלוּ הֵהוּא יוֹמָא נְטַע שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הָדָא הוּא
דְכָתִיב, (ישעיה נא) לְנִטּוֹעַ שָׁמַיִם וְלִיסוּד אֲרֶץ וְלֵאמֹר
לְצִיּוֹן עַמִּי אֲתָהּ.

מִכָּאֵן אוּלִּיפְנָא, דִּישְׂרָאֵל אֶקְרוֹן בְּשֵׁמָא דְצִיּוֹן,
דְכָתִיב וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי אֲתָהּ, וְחֲמִינָא
דְכַנְסַת יִשְׂרָאֵל אֶקְרִי בְּשֵׁמָא דְצִיּוֹן, דְכָתִיב, (ישעיה
א) צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדָּה וְשָׁבִיָּה בְּצַדְקָה.

רְבִי אֶלְעָזָר הָהוּ הִיָּה הוֹלֵךְ
מִקְפּוֹטְקֵיָא לְלוֹד, וְהָיוּ עִמּוֹ
רְבִי יִיסָא וְרְבִי חֲזַקְיָה. פְּתַח
רְבִי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (ישעיה
נא) וְאָשִׁים דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבְצֵל
יְדֵי כְּסִיתִיךָ וְגו'. שְׁנִינּוּ, כָּל
אָדָם שְׁמִשְׁתַּדֵּל בְּדְבָרֵי תוֹרָה
וְשִׁפּוֹתֵיהּ מְרַחֲשׁוֹת תוֹרָה,
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַסֶּה
עָלָיו, וְשִׁכְנָה פּוֹרֶשֶׁת כְּנַפֵּיהָ
עָלָיו. זֶהוּ שְׁכָתוּב וְאָשִׁים
דְּבָרִי בְּפִיךָ וּבְצֵל יְדֵי
כְּסִיתִיךָ. וְלֹא עוֹד, אֵלָּא
שֶׁהוּא מְקַיִם אֶת הָעוֹלָם,
וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂמַח עִמּוֹ
כְּאֵלוּ אוֹתוֹ יוֹם נְטַע שָׁמַיִם
וְאַרְץ. זֶהוּ שְׁכָתוּב (שם) לְנִטּוֹעַ
שָׁמַיִם וְלִיסוּד אֲרֶץ וְלֵאמֹר
לְצִיּוֹן עַמִּי אֲתָהּ.

מִכָּאֵן לְמַדְנּוּ שִׁישְׂרָאֵל
נְקָרָאוּ בְּשֵׁם שֶׁל צִיּוֹן,
שְׁכָתוּב וְלֵאמֹר לְצִיּוֹן עַמִּי
אֲתָהּ. וְרֵאִיתִי שְׁכַנְסַת

יִשְׂרָאֵל נְקָרָאֵת בְּשֵׁם שֶׁל צִיּוֹן, שְׁכָתוּב (שם א) צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדָּה וְשָׁבִיָּה בְּצַדְקָה.

עוֹד פָּתַח וְאָמַר, (שם ח) צוֹר תְּעוֹדָה חֲתוּם תּוֹרָה בְּלִמּוּדֵי. צוֹר תְּעוֹדָה - זוּ עֵדוּת שֶׁל דָּוִד, שְׁפָתוֹב (תהלים קלב) וְעֵדוּתִי זוּ אֶלְמָדָם. צוֹר - הִיא קְשׁוּרָה, כְּמוֹ שְׁקוּשָׁר קָשָׁר בְּמָקוֹם אֶחָד. חֲתוּם תּוֹרָה בְּלִמּוּדֵי. חֲתוּם תּוֹרָה - חֲתִימָה שֶׁל הַתּוֹרָה, וְכָל שִׁפְעַת וּמִשְׁחַת שֶׁמֶן שְׁשׂוּפָעִים מְלִמְעָלָה, בְּאִיזוֹ (בִּיז) חֲתִימָה שָׁלוֹ? בְּלִמּוּדֵי. מִשׁוּם שֶׁשָׁם מִתְכַּנְּס שֶׁמֶן מִשְׁחָה בֵּין שְׁנֵי עֲמוּדִים שֶׁשָׁם שׁוּרִים, מְקוֹם הַכְּנוּס שֶׁל כָּל שֶׁמֶן מִשְׁחָה שְׁשׂוּפָעַת מִמְעַל, לְשִׁפְךְ אוֹתוֹ לְפִי הָאֵמָה וּלְהַרִיק אוֹתוֹ בַּתְּעוֹדָה הַזֹּאת, וְאֵז נִקְשָׁר הַכָּל קָשָׁר אֶחָד נֶאֱמָר.

בֹּא וּרְאֵה מַה בֵּין אוֹתָם שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה לְנִבְיָאִים נֶאֱמָנִים. אוֹתָם שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה עֲדִיפִים מִנְּבִיאִים בְּכָל פַּעַם. מַה הַטַּעַם? שֶׁהֵם עוֹמְדִים בְּדַרְגָּה עֲלִיוֹנָה יוֹתֵר מִנְּבִיאִים, אֵלּוֹ שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה עוֹמְדִים לְמַעְלָה, בְּמָקוֹם שֶׁנִּקְרָא תּוֹרָה, (תַּפְאֶרֶת) שֶׁהוּא קִיּוּמָה שֶׁל כָּל הָאֱמוּנָה, וְנִבְיָאִים עוֹמְדִים לְמַטָּה בְּמָקוֹם שֶׁנִּקְרָא נִצַּח וְהוּד. וְעַל כֵּן (נִקְרָא) אוֹתָם שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה עֲדִיפִים מִנְּבִיאִים, וְעֲלִיוֹנִים יוֹתֵר מֵהֶם. שְׂאֵלּוֹ עוֹמְדִים לְמַעְלָה, וְאֵלּוֹ עוֹמְדִים לְמַטָּה. וְאוֹתָם שְׂאוֹמְרִים דְּבָרִים בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, עוֹמְדִים לְמַטָּה מִכָּלֵם.

תּוֹ פָּתַח וְאָמַר, (ישעיה ח) צוֹר תְּעוֹדָה חֲתוּם תּוֹרָה בְּלִמּוּדֵי. צוֹר תְּעוֹדָה. דָּא סְהַדוּתָא דְדָוִד, דְּכַתִּיב, (תהלים קלב) וְעֵדוּתִי זוּ אֶלְמָדָם. צוֹר: הִיא קְשׁוּרָה, כְּמוֹ דְקָטַר קְטוּרָה בְּאַתֵּר חֵד. חֲתוּם תּוֹרָה בְּלִמּוּדֵי. חֲתוּם תּוֹרָה: חֲתִימָה דְאֹרִייתָא, וְכָל נְגִידוֹ וְרִבּוֹ דְנְגִיד מְלַעֲיָלָא, בְּאֵן (נ"א בִּין) חֲתִימָה דִּילֵיהּ. בְּלִמּוּדֵי. בְּגִין דְתַמָּן אֲתַכְנִשׁ רִבּוֹ וּמִשְׁחָה, בֵּין תַּרְוַן קִיּוּמִין, דְתַמָּן שְׁרִיין, אֲתֵר כְּנִישׁוֹ דְכָל רִבּוֹת וּמִשְׁחָה דְנְגִיד מְלַעֲיָלָא, לְאֲשַׁדָּאָה לִיהּ בְּפוּמָא דְאֵמָה, וּלְאֲרָקָא לִיהּ בְּהֵאִי תְעוֹדָה. וְכִדִּין אֲתַקְשָׁר כְּלָא קְשָׁרָא חֵד מְהִימְנָא.

תָּא חֲזִי, מַה בֵּין אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאֹרִייתָא, לְנִבְיָאִי מְהִימְנִי. אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאֹרִייתָא, עֲדִיפִי מִנְּבִיאִי בְּכָל זְמַנָּא. מָאִי טַעַמָּא. דְאֵינּוֹן קִיּוּמִי בְּדַרְגָּא עֲלָאָה, יִתִּיר מִנְּבִיאִי, אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאֹרִייתָא קִיּוּמִי לְעִילָא, בְּאַתְרָא דְאֶקְרִי תּוֹרָה, (נ"א תַּפְאֶרֶת) דִּהוּא קִיּוּמָא דְכָל מְהִימְנוּתָא. וְנִבְיָאִי קִיּוּמִי לְתַתָּא, בְּאַתֵּר דְאֶקְרוּן נִצַּח וְהוּד. וְעַל דָּא (אֶקְרוּן), אֵינּוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאֹרִייתָא, עֲדִיפִי מִנְּבִיאִי, וְעֲלָאִין מִנְּהוֹן יִתִּיר. דְאֵלִין קִיּוּמִין לְעִילָא, וְאֵלִין קִיּוּמִין לְתַתָּא. אֵינּוֹן דְאֶקְרִי מְלִין בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, קִיּוּמִי לְתַתָּא מְכֻלְהוּ. (ועל דא).

עוֹמְדִים לְמַטָּה בְּמָקוֹם שֶׁנִּקְרָא נִצַּח וְהוּד. וְעַל כֵּן (נִקְרָא) אוֹתָם שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה עֲדִיפִים מִנְּבִיאִים, וְעֲלִיוֹנִים יוֹתֵר מֵהֶם. שְׂאֵלּוֹ עוֹמְדִים לְמַעְלָה, וְאֵלּוֹ עוֹמְדִים לְמַטָּה. וְאוֹתָם שְׂאוֹמְרִים דְּבָרִים בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ, עוֹמְדִים לְמַטָּה מִכָּלֵם.

**זָכַרְנוּ אֵינֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא, דְּאֵינֹן בְּדַרְגָּא
עֲלָאָה יְתִיר עַל כִּלְאָ. (ועל דא) מָאן דְּלָעֵי
בְּאוֹרֵייתָא, לָא אֲצַטְרִיךְ לָא לְקַרְבָּנֵינוּ, וְלָא לְעֵלְוֹן.
דִּהָא אוֹרֵייתָא עָדִיף מִכִּלְאָ, וְקִשְׁוֵרָא דְּמַהִימְנוּתָא
דְּכִלְאָ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (משלי ג) דְּרַכִּיָּה דְּרַכִּי נַעַם וְכָל
נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם. וְכְתִיב, (תהלים קיט) שָׁלוֹם רַב לְאוֹהֲבֵי
תוֹרַתְךָ וְאֵין לָמוּ מִכְּשׁוֹל.
לְאוֹהֲבֵי תוֹרַתְךָ וְאֵין לָמוּ מִכְּשׁוֹל.**

ספר אור הזוהר (עמוד 208)

מד) אחר פטירתו יזכה להבין

ואפלו מה שאינו יכול להבין על בריו, אף על פי כן הלמוד בעצמו הוא תועלת, שאחר פטירתו שיזדכך חמרו אז יזכה להבין וכו'. לכה ילמד אדם אף על פי שאינו יודע.

(מאור עינים חדושים שבת)

מה) זוהר הקדוש מסגל לנשמה ודבר השווה לכל נפש

וגם צריך כל אדם להרגיל את עצמו לומר בכל יום ספר זוהר הקדוש קדם התפלה, ומן אלול עד אחר ימים טובים לגמר ספר תקונים הקדוש. ואל יאמר הסרים, הן אני עין יבש ומי אנכי לגשת אל הקדוש פנימה בספרי קבלה. כי כבר הסכימו כל הצדיקים ובראשם הצדיק המפרסם המנוח מורנו הרב צבי זכרוננו לברכה מזידיטשוב בספרו סוד מרע בכמה ראיות מוכיחות כי זהו מעצת היצר ושקר בלימו, ואף שאינו מבין הכל, מכל מקום לשון הזוהר הקדוש מסגל לנשמה והוא דבר השווה לכל נפש ישראל קטן וגדול שם הוא, כל אחד לפי הבנתו ושרש נשמתו.

(הנהגות ישרות, רבי צבי הירש האראוויץ מבאקשעוויץ אות ה')

מו) למוד הזוהר הוא שלמות גדול אל הנפש

בכל זמן שיהיה לו שהות ילמד התנ"ך משנה נמרא הלכה ובמדרש ובזוהר הקדוש. כי למוד הזוהר הוא שלמות גדול אל הנפש, ואף על פי שאינו מבין, הלשון של הזוהר לכה מסגל מאד.

(סדר הלמוד, רבי חנוך העניף מאלעסק, אות ב')

מז) ללמד ספר הזוהר הרבה, ואין מספיק שאר הלמוד

אמר לי (רבי פנחס מקאריין זצ"ל) שאני צריך ללמד ספר הזוהר הרבה (ז"ך אריינטאן) כי מחמת חשכות הגלות צריך להאיר באור גדול ואין מספיק שאר הלמוד אפלו שהוא מתמיד בלמודו בשאר השעורים, וכן הוא בזהר שאמר רבי שמעון בן יוחאי שהזוהר יגן בדרא דמלכא משיחא, עין שם.

(נפת צופים קמ"ד – מדרש פנחס)

מה) אף מי שאינו מבין פנימיות דבריו, כל חך הפועמו מסגל לנשמה להאירה ולזככה ומי יכול שיח גדל קדשת ספר הזוהר ותועלתו אשר דבריו צפונים ונסתרים בלפידים בוערים מאירים ומזהירים. פתח עינים מקור החיים, חיי הנפשות תוכו רצוף אהבה, דבריו מלהיבים את הלכבות לאהבה וליראה את השם הנכבד והנורא. ואף מי שאינו מבין תוכיות פנימיות דבריו כל חך הפועמו ולומד לשונו, דבריו המה מסגלים לנשמה להאירה ולזככה כנודע.

(הקדמת בית דין אמסטערדם לדפוס הזוהר תקס"ד)